

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO-4112-03-01/2012
S/11/009

Poznań, 13 stycznia 2012 r.

Pan
Marek Lorych
Wójt Gminy Świąciechowa

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Świąciechowie (dalej „Urząd”), kontrolę w zakresie udzielania przez Gminę Świąciechowa (dalej „Gmina”), wybranych zamówień publicznych.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 27 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia udzielanie kontrolowanych zamówień, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Kontrolą objęto pięć realizowanych przez Gminę Świąciechowa zamówień publicznych, a mianowicie: „Dowozy uczniów do szkół podstawowych i gimnazjów z gminy Świąciechowa”, „Przebudowa dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym w Świąciechowie ul. Rzemieślnicza i odcinek ul. Strzeleckiej – wykonanie odwodnienia”, „Przebudowa dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym wraz z odwodnieniem w Świąciechowie na ulicach Generała Stefana Grota Roweckiego i Franciszka Zubrzyckiego”, „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Lasocicach” i „Budowa boiska Orlik w Świąciechowie”.

Z ustaleń kontroli wynika, że w przypadku ww. zamówień dokonano prawidłowego, zgodnego z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych² (dalej „ustawa PZP”), wyboru trybu postępowania. NIK pozytywnie ocenia też sposób ustalenia wartości zamówienia, powołania komisji przetargowych oraz dokumentowania przebiegu postępowania. Stwierdzono, że we wszystkich przypadkach członkowie komisji przetargowych złożyli stosowne oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z udziału w postępowaniu.

2. Sporządzone specyfikacje istotnych warunków zamówienia (dalej „SIWZ”), zawierały konieczne elementy, wymienione w art. 36 ustawy PZP. Gmina, jako Zamawiający, we wszystkich badanych postępowaniach stosowała kryteria oceny ofert, oparte o najniższą cenę.

Zastrzeżenia NIK budzi jednak, niestaranne przygotowanie SIWZ, dotyczącej zamówienia p.n. „Przebudowa dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym wraz z odwodnieniem w Świąciechowie na ulicach Generała Stefana Grota Roweckiego ...”, w którym z jednej strony we wzorcu umowy przewidziano 14-dniowy termin płatności za

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759, ze zm.

wykonanie przedmiotu umowy, a z drugiej zobowiązano wykonawców do przedstawienia warunków w tym zakresie, na załączonym do SIWZ formularzu oferty.

Ponadto, zastrzeżenia NIK budzi także umieszczenie w SIWZ dotyczących: „Przebudowy dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym wraz z odwodnieniem w Świąciechowie na ulicach Generała Stefana Grota Roweckiego...”, „Budowy sieci kanalizacji sanitarnej w Lasocicach” oraz „Przebudowy dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym w Świąciechowie ul. Rzemieślnicza ...”, sprzecznych z ustawą PZP oraz umowami z wykonawcami tych zamówień, postanowień w zakresie zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Niezgody polegały na wskazaniu w SIWZ, w przypadku wniesienia tego zabezpieczenia w formie niepieniężnej, obowiązywania jego, w części stanowiącej 30% tego zabezpieczenia, do końca upływu okresu gwarancji (36-miesięcznej, w przypadku tych zamówień), przy czym z umów z wykonawcami, jak również zapisów ustawowych (art. 151 ust. 2 ustawy PZP) wynikało, że dotyczyło to okresu rękojmi (12-miesięcznej).

NIK zwraca uwagę na brak podjętych przez Gminę, jako Zamawiającego, w toku postępowania dotyczącego „Przebudowy dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym w Świąciechowie ul. Rzemieślnicza ...”, czynności związanych z dokonaniem przez oferenta i niezgodnym z formularzem oferty załączonym do SIWZ, zapisem, dotyczącym wskazania powierzenia części zadania podwykonawcom. Wskazać tu należy, że wymóg dokonania zapisu o określonej treści (w tym przypadku o treści „Nie dotyczy”), wynikał jednoznacznie z załączonego do SIWZ formularza oferty, przy czym, jak ustalono w toku kontroli NIK, zagadnienia związane ze sposobem dokonywania wpisów w zakresie podwykonawstwa, były także przedmiotem rozstrzygnięć Gminy, dotyczących przyjęcia, bądź odrzucenia, oferty złożonej w toku innego postępowania.

3. Za nierzetelne, zdaniem NIK, uznać należy niedokonanie przez Gminę, jako Zamawiającego, wezwania oferenta uczestniczącego w postępowaniu dotyczącym „Budowy boiska Orlik w Świąciechowie”, do uzupełnienia oferty o: podpisane przez Prezesa Zarządu (lidera konsorcjum) oświadczenie o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu o zamówienie publiczne, dostarczenie tłumaczenia dokumentu podmiotu z Włoch, na zasoby którego powoływał się lider konsorcjum oraz dostarczenie przez oferenta oświadczenia (podmiotu z Włoch), o niepodleganiu wykluczeniu z postępowania, złożonego, stosownie do wymogów SIWZ przed notariuszem, właściwym organem sądowym, administracyjnym albo organem samorządu zawodowego lub gospodarczego miejsca, w którym wykonawca ma siedzibę, a których to elementów ww. oświadczenie nie zawierało. Podkreślić należy, że niezależnie od konsekwencji tych braków, które, jak wynikało z wyjaśnień Pana Wójty, ujawniono w czasie dokonanego już wykluczenia tego podmiotu z postępowania, istota tych braków wskazywała niewątpliwie na wadliwość oraz niestaranność działań, w toku weryfikacji i oceny złożonych ofert. Na negatywną ocenę, zdaniem NIK, zasługuje sposób przygotowania SIWZ, dotyczącej ww. postępowania. Specyfikacja ta zawierała bowiem sprzeczne zapisy dotyczące sposobu kalkulowania wynagrodzenia za wykonanie zamówienia. W jednej bowiem jej części zobowiązano oferentów do przygotowania oferty wraz z wypełnionym kosztorysem ofertowym, zgodnie z przedmiarem robót, który stanowił załącznik do SIWZ. W innej natomiast części tego dokumentu podano, że wykonawca określi cenę oferty brutto, która stanowić będzie wynagrodzenie ryczałtowe za realizację całego przedmiotu zamówienia, przy czym cenę oferty podać należy, jak określono, w formie wynagrodzenia ryczałtowego. Sytuacja powyższa spowodowała m.in., że dwóch z dziesięciu oferentów (w tym wykonawca, który złożył najkorzystniejszą ofertę, i z którym podpisano umowę na realizację zamówienia), nie przedłożyło kosztorysów ofertowych. W konsekwencji, Gmina wystąpiła o wyjaśnienia w zakresie sposobu obliczenia ceny, nie występując o uzupełnienie ofert. Powyższe okoliczności miały, w ocenie NIK, wpływ na przebieg toczącego się do dnia kontroli, sporu pomiędzy Gminą i wykonawcą zamówienia, dotyczącego terminowości realizacji przedmiotu zamówienia. W jego toku dokonano m.in. naliczenia kar umownych z tytułu nieterminowej realizacji zamówienia oraz odstąpienia przez Zamawiającego od umowy, w części dotyczącej niewykonanego zakresu robót, z przyczyn leżących po stronie wykonawcy, w wyniku wystąpienia przerwy w realizacji zadania. Nie bez znaczenia w tej sprawie, pozostaje także kwestia braku ustanowienia przez Zamawiającego w umowie (zawartej w dniu 28 czerwca 2011 r.) z wykonawcą zamówienia, kar umownych za spowodowanie przerwy w jego realizacji.

Zastrzeżenia w zakresie opisanego wyżej postępowania, dotyczą wadliwej podstawy prawnej przywołanej w Zarządzeniu Pana Wójty Nr 0050/28/2011 z dnia 28 czerwca 2011 r. w sprawie zmian budżetu gminy na rok 2011, tj. art. 257 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ oraz § 9 pkt 2 Uchwały Nr III/10/2010 Rady Gminy Świąciechowa z dnia 29 grudnia 2010 r. w sprawie budżetu gminy na rok 2011, która merytorycznie nie odpowiadała przedmiotowi wydanego aktu. Zarządzenie Wójty, którego treść zmieniono w toku

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, ze zm.

kontroli, dotyczyło bowiem dokonania przeniesień wydatków z rezerwy ogólnej oraz przeniesień wydatków z rezerwy na inwestycje i zakupy inwestycyjne, do którego to obszaru, nie odnosiły się wskazane wyżej przepisy prawa.

4. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia formę w jakiej dokonano zapisów umownych z wykonawcą „Przebudowy dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym wraz z odwodnieniem w Świąciechowie na ulicach Generała Stefana Grota Roweckiego ...”, dotyczących kar umownych za spowodowanie przerwy w realizacji zamówienia, w odniesieniu do których nie określono podstawy naliczenia i procentowego określenia wartości tejże kary. NIK zwraca jednocześnie uwagę na to, że z naruszeniem terminów określonych w art. 151 ust. 1 i 3 ustawy PZP, Gmina dokonała na rzecz wykonawcy ww. zamówienia zwrotów: zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 26.926,03 zł (z opóźnieniem 13-dniowym) oraz zabezpieczenia roszczeń z tytułu gwarancji jakości w wysokości 8.077,81 zł (z opóźnieniem 29-dniowym).

5. W toku kontroli stwierdzono, że w przypadku kontroli postępowania w zakresie „Dowozów uczniów do szkół podstawowych i gimnazjów z gminy Świąciechowa”, w odniesieniu do wystawionych za miesiące wrzesień i październik 2011 r. faktur za realizację tychże usług, Gmina nie wyegzekwowała od wykonawcy dziennych i miesięcznych zestawień odnośnie przejechanych w ramach świadczonych usług kilometrów. Obowiązek taki wynikał z § 3 ust. 4 umowy Nr 68/11 z dnia 18 lipca 2011 r., dotyczącej realizacji tego zamówienia.

Kontrola dokumentacji sporządzonej przez Zamawiającego w zakresie ww. postępowania, wykazała ponadto, że w protokole ZP-PN, w punkcie 1, wykazano nieprawidłowe dane w zakresie kwoty, jaką Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, podając kwotę w wysokości 1.680.000 zł brutto, podczas gdy z karty otwarcia ofert wynikało, że wynosi ona 168.000 zł.

6. NIK pozytywnie ocenia sposób prowadzenia w latach 2010 i 2011 rejestrów zamówień publicznych oraz terminowe przekazanie do Urzędu Zamówień Publicznych rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach w roku 2010.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1). Zapewnienie w przygotowywanych SIWZ pełnej zgodności między postanowieniami w nich zawartymi, a załączonymi do nich wzorami umów.
- 2). W przypadku zawierania w umowach z wykonawcami postanowień w sprawie kar umownych, precyzyjne określanie podstawy ich naliczenia.
- 3). Egzekwowanie prawidłowego i zgodnego z postanowieniami zawartych umów w przedmiocie zamówień publicznych, dokumentowania przez wykonawców ich realizacji.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.